

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 15. julija 1885.

O b s e g: Seme japonske ajde. — Vloga glavnega odbora kmetijske družbe zaradi dolenjske vinarske šole. — Kako oskrbovati kopita, da se ohranijo zdrava. (Konec.) — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske izkušnje. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Seme japonske ajde

dobi se pri opravištvu vrta c. kr. kmetijske družbe na Poljanah v Ljubljani.

Vloga glavnega odbora kmetijske družbe zaradi dolenjske vinarske šole.

Visoko c. k. poljedelsko ministerstvo!

Udano podpisani glavni odbor c. kr. kranjske kmetijske družbe usoja si s pričujočim visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo prositi, da slavno taisto blagovoli v smislu prošnje vis. deželnega odbora kranjskega iz dné 3. januarija t. l., št. 7615, dovoliti podporo za ustanovitev deželne vinarske in sadjarske šole na Dolenjskem v korist opešanemu kmetijstvu te pokrajine, koje prebivalstvo se skoz in skoz peča le s kmetijstvom.

Razlogi, ki so privedli podpisani odbor k tej prošnji, ne obstojé le v opravičenih prošnjah dolenjskih kmetijskih podružnic in občin za ustanovitev vinarske šole, ampak v dobrem prepričanju o neobhodni potrebi take šole glavnega odbora samega, kateri vé, da je mogoče ustaviti vedno hitreje propadenje dolenjskega kmetijstva le z umnim kmetovanjem in z dobrim gospodarjenjem.

Akoravno ima kranjska dežela v vinarski šoli na Slapu uže enak zavod, so vendar vsi poznavatelji deželnih razmer tega mnenja, da bi bila preložitev te šole na Dolenjsko v neizmerno korist dolenjskemu vinarstvu in slavni deželni zbor kranjski stavil je tudi v svoji seji dné 14. oktobra 1884. uvaževajoč dejanske razmere, ukrep, da se ima v nadi na državno podporo ustanoviti na Dolenjskem vinarska in sadjarska šola, kmetija slapenske šole naj se pa ohrani deželi kot uzorno gospodarstvo.

Ker se pa omogoči naši malopremožni deželi izvedenje tega važnega deželnozbornskega ukrepa le po dovolitvi primerne državne podpore, usoja si tudi udano podpisani glavni odbor predložiti vis. c. kr. poljedelskemu ministerstvu razpravo k utemeljitvi gori navedenega deželno-zbornskega ukrepa, koji je po vsem tudi

v smislu kmetijske družbe in koje razpravo naj vis. c. k. kmetijsko ministerstvo blagovoli ob enem sprejeti kot utemeljitev te prošnje.

Kranjska ima dve veči vinarski pokrajini, koji ste ena od druge dalječ narazen ločeni ter v svojih lastnostih popolnem različni. Notranjska vinarska pokrajina, ki zavzema 1202 hektarov vinogradov, ima po večem popolnem južno podnebje brez slane in snega. Dozorenje grozdja v tej pokrajini ni nikdar dvomljivo in trgategv zgodnjih grozdnih sort je mogoča uže konec avgusta. Skoraj vse notranjsko vinarstvo je v vipavski dolini in zemlja te doline je obstoječa iz težkega sovdana brez zadostne sprstenine, koja zemlja le pri izvanredno temeljitem obdelovanji pridnega vipavskega kmeta dá primerno majhen pridelek.

Skoraj desetkrat veča vinarska pokrajina na Dolenjskem z 10.499 hektarom vinogradov ima hribovita, pa rodovitna tla, koje podnebje se ve da ni tako ugodno kot vipavsko. Elementarna omika dolenjskega vinogradnika je v splošnem še precej zaostala in s tem tudi napredek v vinarstvu.

Vspreh več kot desetletnega delovanja dobro urejene in izvrstno vodene vinarske in sadjarske šole na Slapu je nasproti vladajočim deželnim razmeram le neznaten, nasproti neugodni legi šole pa jako velik. Slapenska šola ni zamogla iz pozneje navedenih vzrokov primerno vplivati na uspešen razvoj dolenjskega vinarstva, je pa vsled energičnega delovanja in doslednega postopanja svojega vodje popolnem reformovala notranjsko vinarstvo ter ta vpliv deloma celó razširila na sosedno Primorsko. Vse to se je zgodilo pri le kar mogoče neugodnih razmerah, kajti vodstvu uže iz začetka svojih namer vinogradniki niso prišli nasproti le z nezaupanjem in sumničenjem, ampak ono se je moralo tudi bojevati s pomanjkanjem strokovno izobraženega osobja ter upornimi delavci, ki niso hoteli izvrševati neobičajna vinogradska dela. Še le po skoraj pretečenem desetletji je cvetočo in uzorno šolsko gospodarstvo zadobilo priznanje pri sicer jako inteligentnem pa nekoliko konservativnim in ošabnem vipavskem vinogradniku. Akoravno glavni odbor ne zanikava važnosti mnogobrojnega obiskavanja vinarske šole mora vendar staviti lep vspreh slapenske šole le na šolsko kmetijo, katera je z dejanji dokazala korist umnega vinarstva. Vzlic temu, da je slapenska šola deželni zavod, je bilo njeno delovanje radi nje lege